

BEKÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Videken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1:50 K.
3 óra	3 K.	3 óra	4:50 K.
6 óra	6 K.	6 óra	9 K.
12 óra	12 K.	12 óra	18 K.

Megjelenik minden hétfőnap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-tér 1.

TELEFON 202.

Egyes szám: 4 fillér.

Feliratok díjazásáról szept.

Felirat-szerkesztő és laptulajdonos: Saranyay Lajos.

A halál szonátája

még nem fejeződött be. Tovább folytatódik. Irgalmatlanul, kegyetlenül tovább folyik az embermészárlás, tovább folydogál a nemes férfivér patakokban, újabb és újabb árvek csatlakoznak a meglevőkhoz, a gyászoló fekete fátyolos ember tömegek napról-napra nagyobbodnak, szaporodnak, újabb, sóhaj, újabb tájadalom, újabb velőtrázó sikoly, újabb nyomorúság, újabb jaj! ... Mert ellenségeink kívánják így!

Ellenségeink országainak kormányonlevő hatalmi konclesői — kik inkább százezerszámra küldik ágyúink toroka elé honfitársaikat, sem hogy belátva legyőzetésüket — elfogadják és megragadnak a dicsőséges győző jobbát, melyet ez nagylelkűen felkínál nekik.

Az európai gyujtogatók nagyon is jól tudják, hogyan fest a háború térképe, hogy országukat térde, kegyelemre kényszerítettünk, hogy semmi kilátás arra — hogy a „szuette, korhadt monarchiát ezerfelé darabolhassák,“ hiszen vasmarokkal szorítják torkukat, — hogy a nagy „szigorított“ tengeri blokádj egy pár rizsporos fejű lord győnge agyának szüleménye maradt csupán — mert a tenger urai ma a német tengeraltjárók,

Hogy a harcbevett, tömegek tulsulya nem törzírozhatja a döntést az ő javukra, a háború folyamán ezerszer tapasztalhatták.

Bárhová is tekintenek — országuk testeit a központi hatalmak harcosainak csizmája járja, — tapossa.

A „készüelő, nagy tavaszi offenzíva“, melyet immár másodszer nagy garral hirdettek — ugyanazzal a kudarcalfog végződni, mint a mult év tavaszán, mikor „nagy offenzívájuk“ keserű defenzívává zsugorodott össze.

Oh igen, a félelmetes ijesztetésekből, rémes fenyegetésekből, nagy ígéretekben, országoknak feldarabolásában és odaígéretésekben — nagy

mesterek ök. Hol van lord Kitchener sokmillios hadserege? Hol? Ott, ahol maga Kitchener? ... Felőrölték a németek.

Legyünk meggyőződve róla, hogy nagylelkű bekeajánlatunknak az ellenség részéről való, dőlőfős, sértő gesztusu és hangu visszautasítása — nem az erének és véső győzelmének tudatában levő becsületes gondolkodású ellenség visszautasítása — hanem a hatalmat féltő despota ijedt, önmagát és öveit elaltalni akaró hangulat-rakeltése, bizalomfelfrissítése, ideginjekciója; a gyenge fél, „nem félek tőled“ kiáltása, mikor ereje fogytán van.

Ha most békét kötne nek: ezt a békét kérniük kellene. A legyőzötteknek kérnie a — győzötől. S akkor országuk népei furkosbotokkal zavarnák le arról a pozícióról — ahol most az élet és halál uraként parancsolnak elevenek és halottak fölött. Akkor az egész világ előtt tisztán állana — hogy hát miért is volt háború?!

Ez a felelet pedig nagyon kényes dolog. Nagy zavarba hozná őket.

S noha diplomáciánk kezében levő adatok alapján is tudjuk, hogy ők „maguk között“ igenis elismerik jogos követeléseinket, mégis visszautasítják a halál aratását be-szüntetni akaró nemis ellenfél békejobbát: mert az egész művelt világ homlokukra sütné — „a kulturáért és emberies-ségért harcolóknak“ — a „népeket, országokat guzsbakotó barbárok“nak szegyenbélyegét.

Csak folytatódjék tehát tovább a halál rémes szonátája; a kartácsok, srapnelek és gránátok idegborzongató szimfóniája — a győző nem kínál fel többé nobilisan jobbot — döntsenek csak továbbra is a fegyverek.

Péter, Nikita, Albert, Ferdinánd majd csak lassan „újabb kollégákat“ kapnak.

Akkor azonban a gavallér ellenfélből kérlelhetetlen diktátor lesz ... *Benedek Rezső.*

Küzdelmeink a csatá- tereken.

Harcolunk tovább, ha nem kell a béke.

Békesajánlatunk nem jött az az eredménytel, amelyet az egész világ szenvedő embere-sége olyannyira óhajtott a bé-kével. Ellenségeink még min-dig nem tértek észre s nem fogadták el a békejobbát amely harminc havi háború után új fejedős és szebb napok elé vilte volna Európát. Az entente csökkönyössége csak arra indí-tat bennünket, hogy keményeb-ben fogjuk meg markunkba a kivont kardot és lankadatlan erővel és elszántsággal védjük tovább országunk határait és szabadságát az ellenséggel szem-ben. Ennek az erőszaknak és akarásnak a kifejezése az a két hadparancs is, amelyet Károly király és Vilmos császár adott ki.

Verjük az oláht.

Mig tehát egyelőre a szemle-gesek és a hadviselő államok népeinek óhajtsái ellenére sem lehet szó bekéről, addig foly-nak a harcok. A harctereken történő események roánk név-re fölötta kedvezőek. A Dobruša teljesen felszabadult és a Duna balpartján küzdő seregek gyors iramukban mind közelebb fér-köznek a Szerethez, amelynél a fűtő orosz és román seregeket előkészített állások várják. Mackensen tábornagy seregei-nek imponálón gyors előre-nyomulása érhető aggodalmat kelt az entente berkeiben.

Az ántánt tanácskozásai.

A római tanácskozásról na-gyon érdekes hírek szivárognak ki Targyalnak a görögországi eseményekről és az egységes hadvezetéséről, azonban, hogy miben egyeztek meg, azt nem lehet megtudni. A római ta-nácskozás öt óra hosszat tartott. Jassyban azt határozták, hogy Bruszilov vezzi át az orosz és román hadak feléti legfőbb parancsnokságot.

Az oroszot is verjük.

Gerok tábornok parancsnok-sága alatt álló osztrák-magyar és német csapatok déli szárnya a Kulukán át, a Patna mellett és Kamporule felé, a Susitánál harcok között tért nyert.

Goldbach vezérőrnagy osz-trák-magyar és német zászlóaljai az Ojtozi-ut mindkét oldalán az ellenség súlyos veszteségei mellett összesen kilenc orosz támadást vertek vissza.

Délelőtti hivatalos idő a városházán.

Takarékoskodni kell a tüzelő-
anyagok és a világításnál.

A kormány legutóbbi ren-deletei túlyomólag a minden téren keresztyüliendő legna-gyobb takarékoskosságot betartá-sára irányulnak.

Elsősorban természetesen az élelmiszerekkel való takaré-kosság a fő, de e mellett mindjárt a tüzelő és világító anyaggal való takarékoskossá-g is kötelessége mindenkinek.

Takarékoskodni kell külö-nösen a fával és a szénvel, mert különösen az utóbbit nagy mértékben igénybeveszi a háború. Ezzel kapcsolatos a világítás, mert kevés a petro-leum, a villanyvilágításhoz pedig sok szén szükséges, tehát takarékoskodni kell a villannyal.

A miniszter legújabb ren-delete a közhivataloknál kö-vetendő legnagyobb takaré-kosságra kötelezi a hatóság-okat és hivatalvezetőket s a délelőtti és délutáni hivatalos órák helyett az egyfolytában való hivatalos órák behozatá-lát rendeli el.

A miniszter rendelete meg-érkezett Székesfehérvár váro-sához is.

Tekintettel a most-tani rendkívüli körülményekre helyes, ha behozzák az egy-egyfolytában való hivatalos időt.

Kuroricakenyeret kell enni

Kürthy Lajos báró nyilatkozata.

Kürthy Lajos báró az orszá-gos közlelmzési hivatal elnöke az aktuális közlelmzési kér-désekről a következő rendkívül érdekes nyilatkozatot tette:

— A tizenkét órai záróra nálunk még mindig jobb mint másutt, ahol előbb zárnak. Bi-zonyos idő múlva megfontolá-s tárgyává kell tenni a sütem-nyek árusításának további kor-látózását, különösen a cukrász-dáknak.

A Romániában zsákmányolt gabona felől ugy intézkedtünk, hogy a törvényhatóságoknál

kiutalando újabb lisztmennyiséggel tengeri lisztet is utaljanak ki, mert a jövőben tíz százalék tengeri lisztet kevert kenyeret fognak majd sütni.

A tengerinél a végleges mérés eredmény sokkal nagyobb, mint hittük, viszont a burgonyánál ép az ellenkezőjét tapasztaltuk.

A jövő hónap végén meg alakítják a közéleti tanácsot, ezenkívül egyik fontos tervet, a mely a békekötés lehetőségével számolva, átmeneti állapotot teremt a háborúból a békére, mert a háborús intézkedéseket máról holnapra nem lehet eltörölni. A közvetítő kereskedelem szabályozását is tervezik, különösen a kihágási eljárás egyszerűsítését.

A vidéken eddig három fő rum volt a kihágási ügyekben a fűszelgábiró, az alispán és a helygyűmönstör. Ezentúl csak két forum lesz árdragítási ügyekben.

Megszűnik a villanyvilágítás.

Ha a város nem gondoskodik vagonokról.

Rövid, de következményeiben szinte kiszámíthatatlan bajt és kellemetlenségeket jelentő értesítést küldött a Phoebusz részvénytársaság tegnap a városnak. Az igazgatóság bejelentette a városnak, hogy még néhány napra való szene van és aztán kénytelen leszintetni az üzemet, mert vagonhiány miatt nem tud szénhez jutni. Ha tényleg bekövetkeznék ez a katasztrófa, a legnagyobb károkkal járna a közösségre nézve, nem számítva a kellemetlenségeket, amelyeket ebben a petróleumtalan világban elviselnie kellene. Mi azonban erősen hisszük, hogy nem lesz sötétség Székesfehérvárott, mert a város gondoskodni fog vagonokról.

Ezzel a kellemetlen bejelentéssel önkéntelenül felvetődik a kérdés, vajjon mindez minden összefüggésben azzal, hogy a közgyűlés nem teljesítette a részvénytársaság kérését. A Phoebus a 80 százalékos áremelés esetére teljes garanciát vállalt az üzem folytonosságáért. Akkor tehát valószínűleg nem volna vagonhiány. Ebből az következik, hogy a vagonhiány meg az áremelés van okozati összefüggésben és nem a szénhiány. Tünetünkkel pedig a szénárának emelkedése miatt kérték az áramelést és nem vagonhiány miatt.

A villanyszürlődások tehát mindinkább kiélesednek és súlyosodnak. Hogy mi lesz a befejezés, ma még bizonytalan. Könnyen megtörténhetik, hogy reánk nézve drágán süll el. Ki-

lencsaszak koronát már is kell felzetnünk Reméljük, hogy találnak ügyes és előnyös megoldást és a villanykérdés egy időre — a megváltás napjáig — le kerül a napirendről.

HIREK

— Az anyák mozgalma Székesfehérvárott. Általános érdeklődéssel várták öv. Báthoryné előadását, amely az anyák körének megalakulását célozta. A nagyfotosszerű előadás jól sikerült, szépszámu közönség jelent meg a társadalom minden rétegéből, ámbátor a kérdés hordereje megkövelelte volna, hogy szűkebb bizonyuljon a ciszterciák főgimnáziumának díszterme. Reméljük azonban, hogy a megkezdett uozgalom egy-kettőre nagy arányokat ölt. Az előadások ott voltak dr.

Prohászka Ottokár megyéspüspök, gróf Széchenyi Viktorné palota hölgy, Szögyény Marich Julia csillagkeresztos hölgy és városunk előkelősége csaknem teljes számban. Öv. Báthoryné kedves bevezető után érdekesen fejtegette az anyák körének fontosságát. Kellemesebb, közvetlenebb előadót, mint ő, ritkán hall az ember. Szomorú volt az a kép, amelyet a csecsemő halandóságáról festett meg, amely szerint nálunk a csecsemők 23—30 százaléka hal el, addig pedig Norvégiában csak 8 százaléka. Ha az ember az okát keresi, arra jön rá, hogy ez nem gazdasági kérdés, hanem kulturális kérdés, a tudatlanságban rejlik a csecsemőhalandóság nagy száma. Az anyák nem tudják, hogy miként kell a csecsemővel bántani, agyonvetelik, s a vége a halál. A kitűnő szónok előadásának tartalma részletesen egyik írása után ép a napokban mutatott be olvasóközönségünknek. Beszédét azzal fejezte be, hogy teljes reménnyel néz a székesfehérvári anyák mozgalma iránt, s más napra, vasárnapra már meg is hívta őket egy kis özonsánrt értekezletre. A szép előadását dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök mondott köszönetet.

Vasárnap délután 3 órakor aztán testét öltött az Anyák Köre, a mennyiben mintegy 70 arya jelent meg csecsemőjével a karján, kézen vezetve még több 2—3 éves apróságot. Öv. Báthory Nándorné beszédét intézett az anyákhoz, majd bemutatta öv. Felberné gondozónőt. Aztán következett az összeírás, és azt Héjji Erzsé, dr. Lindtner Sándorné és László Elvira végezték, mialatt a sáteményt Szögyény-Marich Julia és dr. Holly Gézáné kiosztották.

— Honvédeink fényképkiallítása. Nagyon természetes, hogy vitéz honvédeink fényképkiallítását a legnagyobb érdeklődéssel várja ugy a város, mint a vármegye. A rengeteg kép honvédeink véres eseményeit időrendben fogja bemutatni. Azonkívül egyéb hadi dolgok is láthatók lesznek. A kiállítást a rendezőség művészi ízléssel állítja össze.

— A vértésvitéz a mezitlábásokért. A vértésvitéz szobor bizottsága vikereszt ünnepén gróf Széchenyi Viktor főispán elnöklele alatt elhatározta, hogy a mezitlábások megsegítésére ötven pár cipőt vesz és azt saját maga fogja szétosztani. Hosszabb vitát provokált annak megállapítása, hogy a szoborra egybegyűlt negyven ezer korona pénz mintént használják fel hadijótékony célra. Al talában az a vélemény alakult ki, hogy az özvegyek és árvák megsegítése nagyobb összeggel történik, 200—500 koronás öszszgek legyenek. Az egyes ezredékből öszszeírják az elesettek hozzátartozóit s pályázat útján a legérdemesebbek között öszlják szét. Ez azonban csak a háború végén történik meg, hogy azok is részesüljenek belőle, akik esetleg még ezután jutnak a szomorú özvegyi és árva sorsra. A megsegítés részletes kidolgozását csak később intézi el a bizottság.

— Kötelező polgári szolgálat. Zemplén vármegye törvényhatóság megkereste Székesfehérvár város tanácsát, hogy a kötelező polgári szolgálat érdekében, melyet német mintára nálunk is be akarunk hozni, táviratilag írjon fel a kormányhoz.

— A sebesült orosz foglyok karácsonya. A helybeli kir. javítóintézet helyiségeiben három száz sebesült és beteg orosz foglyot ápolnak. Ezek a szerencsétlenek, kik mint az elfoglalt harcok nyomorultjai — jutottak fogságunkba, a nagy orosz birodalom minden részéből valók, a Jeg-stengertől a Krímfélszigetig, Rigától Vladivosztokig. Vallásra nézve a longyeleket kivéve pravoszlávok, vagyis görkeleltiek. Ünnepeiket az Ó napár szerint tartják. A kórház főnökje, Vöröskereszt s a katonai kórházparancsnokság gondoskodott, hogy a Megváltó születésének ünnepe ezen szegények számára is az öröm és vigasztalás napja legyen. Jan. 5 én d. u. 4 órakor szép karácsonyi ünnepség folyt le az orosz foglyok kórházában. Ötgyöngyörűen feldíszített karácsonyfán gyultak ki a gyertyák s minden egyes beteg dohányt, cukorkákat s kis emléktárgyakat rejtő szerzetesmagot kapott, és az nagy örömet szerzett a megajándékozottaknak.

Ráics Demeter gör. kel. lelkész ünnepi beszédet mondott, a foglyok pedig karácsonyi énekeket énekeltek. Az ünnepsélynagy és előkelő közönség jelent meg, élén gróf Széchenyi Viktornéval, a Vöröskereszt elnökével, leányával együtt jelent meg. Ott volt még Szögyény Marich Julia alapítványi hölgy, Horthy István ezredes és neje, Aulik ezredes nejevel, Tirmann és neje és még több. A közönséghez Kadnai Rezső ezredorvos, a foglyok kórház orvosa intézett meleg szavakat. A keresztény felebaráti szeretet ez ünnepét Mészáros

Sándorné, a kórház páratlan buzgalma főnökje agilitása hozta létre. A háboru kezdete óta áll a fáradhatatlan kötelesség teljesítésén — öröhlény s minden dicséretremelő oda adással végzi nehéz feladatát. Mivel öines jótémény, amely valamiképen meg ne nyerne jutalmát, remélhető, hogy ami jót nemis lelkék a háboru viharától idesodort szerencsétlenekkel szemben gyakorolnak, az visszaharut a mi drága fiainkra és testvéreinkre, kik Szébia hideg ege alatt ünnepelték az üdvözítő születése ünnepét.

— Kíé a tojás? A székesfehérvári rekvirálás alkalmából megirtuk, hogy Auerbach Jakab és fia cég tulajdonosának Selyem-utcai raktárában 2500 darab tojást találtak elérjve. A rendőri nyomozás megállapította, hogy az elrejtett tojások nem Auerbach Nándoré, a cég tulajdonosé, hanem egy helybeli asztalosmesteré, aki a cég házában lakik. A rendőri eljárás nagyon természetesen az asztalosmester, mint a tojás tulajdonosa ellen indult meg.

— Barátkozunk meg a műbörtalppal! A rendes talpbőr majdnem kizárólag a katonaság céljaira van lefoglalva, ughyogy a polgárságnak abból alig marad néhány százalék és az is már csak másodrendű anyag. Ebből a másodrendűből is első sorban a vasut, posta és más közintézmények szükségleteit kell fedezni, ughyogy a tulajdonképeni polgári lakosság között való elosztásra nagyon kevés jut. A polgári célokra szabaddá tett és a Börbeszerző Részvénytársaság által öszgyűjtött talpbőrmenyiség többi időben némileg nagyobbodott, azonban a közintézmények szükséglete a tél folytán szintén fokozódott és így a bizottság most is csak oly kevés színtalpbört oszthat ki, mint azelőtt. Ezzel szemben a Börbeszerző Részvénytársaságnál ujjabban nagyobb mennyiségű, havonkint mintegy 35—40,000 hasítéktalpbőr ragasztott talpbőr, ugynevezett műtalp gyűl öszse, Tekintettel a rendes talpbőr hiányára, szükségesnek találjuk, hogy ugy a feldolgozó iparosok, mint a közönség a műbörtalppal megbarátkozzék.

— Nem szabad élelmiszert küldeni a kórházi betegeknek. A kereskedelemügyi miniszter utasította a postahivatalokat: figyelmeztessék a csomagok feladóit, hogy a budapesti kórházakban ápoló betegek számára ne küldjenek élelmiszert, mert a kórházakban ápoló betegek élelmiszert bevinni nem szabad. A kórházak az ilyen csomagok átvételét megtagadják. Miuthogy a mai bizonytalan szállítási viszonyok mellett a csomagok élelmiszertartalmá a visszaküldésnél a megromlás veszedelemének van kitéve, a szabályok szerint el kell adni, esetleg meg kell semmisíteni.

S Ö V E G J Á R T Ó vászonáruház, Barátok épülete.

Olcsó szabott árak.

Magy választék

fehér és színes barchetok, karton, schiffon és damasztból. Különböféle vásznak, törülközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből, ág- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

— **Betörések és lopások.** A rendőrségen egész csomó lopást jelentettek be az ünnepek alatt. Kacsokovics Antal honvédszázadosnak Vilmoscsászár téri lakásáról, míg szabadságon volt, elloptak egy zsák zabot, lótakarót, esőköpenyt 300 korona értékben. Azonkívül még több holmiját ellopták. Összes kára mintegy 800 korona. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a betörést Keller István tisztiszolga és Szabó Sándor állásnkülküli pincérségéd küvette el. A rendőrség megállapította továbbá, hogy Keller István követte a multkoriban Szalai Miklóséknál a lopást s azoktól kocsilámpákat vitt el. A tisztiszolgát átadták a katonai hatóságnak. Marosi Gerzon Zichy ligeti kioszkjából a villanyvezetékét lopták el 400 korona értékben. — Antal Ignác Öreg utca 2 szám alatti lakostól láb-szárvédőket emeltek el, Gruber Lajos sörházmalmából pedig 2000 korona értékű gépsziját emeltek el. A rendőrség a nyomozást megindította s máj nyomon van.

— **Ezerkétj meséből.** Tisztelt szerkesztő ur! Engedje meg, hogy az ezeregyj meséit, amelyeket ön mint mesés ember bizonyára sokszor elmesélt a gyerekeknek, eggyel megtoldjam. De csak egyenlőre eggyel. Elhatároztam ugyanis, hogy szakítottam eddigi irodalmi munkásságommal, a statisztika készítésével, és mesés író leszek. Tetszik érteni engem, meséket író és nem mesés író. Különböztetnem lehet, hogy még az a kinövöm magamat. Nálam ez nem nehéz. Csaknem két méter magasságra nőtem ki magamat, miért ne lehetnék irodalmi téren is hórihorgas. Tervem az ezeregyj meséjét a duplájára felemelni. Szóval száz százalékos emelést csinállok, akárcsak a háborus árdragító. Ekkora bekezdés után talán már átkérhetek mindjárt az első mesémre. Hallgassa csak Szerkesztő ur illő félelemmel. Ámbátor, nem lesz rémmese. Kötöm magamat a szigorú meseformához és így kezdem: Hol volt hol nem volt, talán még Bakonykutin is tul volt. volt egy nagy-nagy, igennagy falu. A faluban sok ember lakott. Asszonyok is voltak benne. Volt idő, amikor főleg csak asszonyokkal volt tele, a férfiak nagy munkára mentek el igen messze. Hát persze a magukra maradt asszonyoknak sok eligazítani való dolguk akadt. Aztán az asszony az asszonnak igazította el a dolgát. Az uri dáma a szegényekét. Történik egyszer, hogy egyik szegénynek szintén el akarja igazítani ügyes-bajos dolgát egyik jószívú uri dáma. Elmegy a falu vezetőjéhez. Leadja a mondókáját. A falu vezetője csupa szíves-séggel fogadja s kioktatja a teendőről s azzal bocsátja el, ha elintézte az ügyet, jöjjön csak vissza, a többi majd megteszi ő. Bárminő elfoglaltsága is lesz, ha visszájön, csak jöjjön be, akkor is rendelkezésére áll. Me, örült az uri dáma a szíves fogadtatásnak és sugárzó arccal ment oda, ahová irányították. Elmegy egy másik helyre; ott sok-sok népség volt minden ügyes-bajos dologgal. Alig győzték az eligazítását. Tiszteltteljes kopogtatás után benyit a szobába. Ott az asztalnál ül az ügyes-bajos dolgok elintézője.

Biztosnak kell lennie minden ügyben, hogy rendben menjen a falu dolga.

Elkezdi az uri dáma a mondókáját. A legszerényebb hangon. Azt mondja róla a mese, hogy nem is tud másként beszélni.

A falu vezetője
Hát én vagyok a falu vezetője — szakítja felbe mérgesen és a magasabb c-ben a bizonytalankodó ur. Borzasztó, mindennel hozzám jönnek!

Az uri dáma nagyot néz, amekkorát tudott és sértődés helyett inkább komikusnak minősítette a dolgot s imigyen szóla vissza:

Látja, miért nem engedni kibeszélni magam, nem téveszttem én össze magam a falu vezetőjével, azt akarom, mondani, hogy az küldött magához.

A megkezdett hangnem tovább uralja a szoba nyomasztó atmoszféráját és a sok munkába belefutni akaró ur körsétát kezd a szobában, hogy tágabb tudóval mondhasa el szíve nyomtatékát: Ezt nem lehet kibírni, ennyi dolog, borzalom. Inkább elmegyek a többi emberek után, leszek velük a masvilág hősi lakója, mintsem itthon beleszakadjak a munkába.

Az uri dámanak még érdekesebbnek tűnik fel a nagy honfiumi felbuzdulás a sok munka miatt. Elkezdi megnyugtató, hogy mégis jobb biztosan itthon lenni, mint hősnek a nagy bizonytalanságban.

Különböztetnem is — folytatja — a mérgezős helyett tessék meghallgatni a kérésemet, hiszen így még kevesebb ideje marad a dolgára, ha mindenki el ennyit boszankodik. Ez a világos logika meghozta a biztos hatást.

A falu vezetője kéri, hogy ezeket az adatokat keresse ki és adja át neki.

Ujra a kezdő tónus.
Hát hogyan az ismétlésbe? Levelet írjak a falu vezetőjének?

Dehogy levelet — csitítja az uri dáma. — Kikeresi a szükséges adatokat, akár én is elvisezem.

A szoba kezdett csendesebb lenni, az uridáma nagy nehezen megegyezett vele; már csendesebben beszélt a mérgező ur. A szélcsend azonban csak pár pillanatos volt, mert egy másik menten a szókott c-re hangolta. Szörnyen vakmerő kéréssel áttéte. Kenyeret kért állandó rokonvendége részére. Pedig a gyomorügyek nem hozzája tartoznak. Ezt azonban most nem mesélem el Szerkesztő ur. Majd máskor. Ez lesz ezerharmadik éj meséje. Lesz még több is. Tisztelettel dr. Iró Dal-már.

— **Kutya szabályrendelet.** Az ebtartási szabályrendelet értelmében felhívják az ebtulajdonosokat, hogy a birtokukban levő adóköteles vagy adómentes ebeket a városi adóügyi számvevősnél, Városház földszint 5. számú szobában 1917. január hó 31-ig okvetlen bejelentsek, mert aki a bejelentést elmulasztja, vagy a valóságnak meg nem felelő adatot jelent be, az ellen eljárás indul meg.

— **Hadiposta.** Kovács János. (Székesfehérvár 1892.) 69. gyalogezred 13. század közlegénye orosz fogságba esett. Címe még ismeretlen.

— **Hadijótékonyaság.** A Hadsegélyző bizottsághoz újabban a következő adományok folytak be, s azokért ezuton is hálás köszönetet mond az elnökség: Gróf Nádasdy Tamásné Nádasdladány 1000 K, 17. honvédgyalozezred pótzászlóalj altisztjei 200 K, Pető Miksa 150 K, dr. Neiszer Mária, Blau Arnoldné Budapest 50 K, Államépítészeti hivatal 40 K, Puli György Bodajk, Grundböck Anna, Csapó Istvánné, Csilléry Józsefné 10—10 K, Méntelep. 356 K. — A Hadsegélyző nap eredményeként beszozáltattak: Stauber Antal Csákvár 54 K, Kőszegi Gyula 30 K, Tauth Sebestyén Csákvár. 21-04 K, Fleischer Áron Hercegfalva 20 K, Sárkereszturi kereskedők 15-80 K, Grosz Aladár 14 K, Szágel Miksa Kajászószentpéter 8 K, Grünberg Samuelné Soponya 6-40 K, Kohn Izidorné Soponya 5 K. — A mezitlábásoknak Nagy Lóránt 5 koronát adott.

— **Talált érem.** Lapunk egyik kedves olvasója napokban egy szép ezüstérmét talált. Tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti szerkesztőségünkben.

— **Mit ír Boroevics honvédekinkről?** Boroevics vezérezredes, az Isonzót védő hadsereg parancsnoka, aki a sok véres görzi csata pokla után úgy nyilatkozott katonáinkról, hogy kivétel nélkül és egyenkint nagy érdemelnék, a következő magyaryelvű levelet írta Szabó Istvánnak, aki bebüldte neki új könyvét, a „Doberdó”: — „Fogadja köszönetemet a Doberdó című munka szíves beküldéséért. Ep úgy, mint a kárpai harcokról szóló, ugy ezen műve is, mely érdeklődésemet költötte fel. Biztosítom, hogy műve olvasásánál mindig örömmel fogok visszagondolni a vezényletem alatt állt derék honvédek vitéz tetteire. Katonáim emléke s di-sősége szívenben él.

Köhögés ellen kitünően bevált háziszser dr. Störk-pasztila. Egy doboz ára 60 fillér. Kapható Szűcs Róbert városi háztéri Magyar Korona gyógyszerterében.

— **Bojtorján hajszesz korpásodás, hajhullás ellen;** üvegje 1 korona, 30 fillér. Kapható Szűcs Róbert gyógyszerterében.

— **A halál jegyeseinek** számát csökkentjük, ha megsegítjük a mezitlábásokat.

— **Jó keresethez** juthat, aki a Fejermegyei Napló és az Új Lap utcai elárusításával foglalkozik. Jelentkezőket a kiadóhivatal felveszi. Jelentkezni a délutáni órákban lehet.

IRODALOM.

A Szent István Társulat könyvel. Jó olvasnivalót adni ma, háboruban nemcsak kulturaterjesztés, hanem sokkal több cél: világosítás, amelyre ma mindenki rá van szorulva. A jó könyv fölémel, kiengesztel, feledni tanít a jó könyv a sebes lelkek orvos-sága. Az a halom olvasnivaló, amellyel, mint minden esztendőben, ezidén is megjelenik a Szent-István Társulat, jó könyv akkor ez értelembe is, hogy a háborus idők lelki szükségleteihez való összeválogatva. Nem azt jelenti ez, hogy minden kiadvány tárgya

háborus, hanem hogy a hangulata olyan, aminő a lelkek diszpozíciójának ma leginkább megfelelő. Itt van mindjárt Andor József regénye a „Boldog Ott-hon”, gyönyörű írás, minden szava csendes muzsika s lágy simogatás a beteg szívében. Báthory Nándorné „Asszonyi életművészet” című könyve a nőnek ad programmot, irányelveket s nem véletlen, hogy épen akkor, midőn a háboru annyi meg annyi anyát, feleséget, menyasszonyt állított kegyetlenül új életet elé. Dr. Jehlicska Ferenc a társadalmi bajokra világít „Erdőcsúsi és társadalmi jólét” című művében s mélyen járó életfilozófiája megtalálja a kulcsát azoknak a problémáknak is, melyeket a háboru felforgatott életviszonyai tipáltak össze.

Aki a háboru gyorsan kergetőző szörnyűségei türelmetlenül tettek ahhoz, hogy az irodalomban élvezzni tudja a csendes meséket, izgalmas cselekvést, a fantázia lendületes erejét találja meg. Katona E. regényében a „Forradalom”, Az ifjuság lelki nevelését munkálják a Társulat kiadásában megjelent ifjusági szindarabok, melyeknek értékét a szerzők neve: Sik Sándor dr. Kovács Lajos, dr. Mihályfi Ákos, dr. Jehlicska Ferenc, Zsigovits Béla gondoskodtak a templomi könyvestáblákra való aktuális és értékes anyagról, a népirat újdonságok írói között kiváló neveket találunk mint Dr. Glattfelder Gyula, dr. Vass József, Kiston Endre.

A Vulgata III. kötete, a Legujabb elbeszélések között dr. Sziklay János novellája és Váth János eredeti meséjű elbeszélése, Molnár István kitünő gazdasági kézikönyve: „A kiscgazda teendői a háboru alatt és után”, mely a gyakorlati útmutatás formájában vezérvonala lehet minden gaszdáznak. Varga Dezső mély tudással megírt könyve „Az Egyházatyák kora” s a gazda és változatos tartalmu naptár egészítik ki a Szent-István-Társulat karácsonyi könyveinek sorozatát, s az ezidén is méltó ahhoz a kulturális munkássághoz, mellyel a Társulat hasonló vállalatok közt mindig előkelő helyett biztosított magának.

Keringő. Vigjáték akar lenni s fővárosi újságíró követte el. Ismerve a fővárosi kritikakulisszákat, nagyon természetesnek találtuk azt a hühöt a darabért, amellyel körülkeringték. Pedig egy közönséges labatkát sem ér. Könnyebb egy szolidabb doberdói pergőtűzet át-szenvedni, mint ezt a darabot. Telt ház szenvedte nálunk is, de csaknem oldalnyilalást kapott, olyan jól mulatott a darab értéktelenségén. Kedélyes humorában azt a jóízű tréfát találta ki, hogy a szerzőt követelte a lámpák elé. Ez volt a legjobb vicc, más semmit sem értettünk az iról sem. Illetve a játék jó volt, Hevessy és Falussy mentették meg a darabot attól, hogy csak a második felvonás végén bukott meg örökre. Különböben valamennyi szereplő jól játszott.

Szulamith. A plakátok nem hirdették, hogy ünnepi előadás lesz a két ünnepen, pedig az volt. Szent-István Társulatunk a Szulamithal oly

osztatlan sikert ért el, hogy leg-szebb érdemei közé raktározhatja el. Ezzel az előadással rekordot ért el, hosszú évek óta nem voltunk részese hasonlóknak. Pom-pásan rendezett, nagyszerűen elő adott játék, így jellemezhetjük röviden a Szulamithi reprizet. Aki csak megjelent a színen, mindenki dicséretet érdemel. A gyönyörű muzsikát Andor karnagy a 35. gyalogezred zenekarával úgy inter-pretálta, hogy a közönség ritka-ságzámba menő zajos tüntetéssel ünnepelte érte. Ugyanaz járt ki Koronkaynak is, aki a nehéző cím-szerepre vállalkozott s súlyos fel-adatainak szépen megfelelt. Falussy és Vida szinten elsőrendűek voltak. Mindkettőt énekeért, Vidát táncáért is dicséret illeti. A siker érzéseit voltak még: Pesti, Majthenyi, Kör-ner, Gulyás (mint rendező is) Varadi, Filó stb. A kart is külön kell kiemelnünk és megdícsérnünk. Ezzel az előadással a színtársulat eroprobát produkált és vizsgálatot sikerült.

A színhazi munka jelentése.

Kedden kerül színe ez évadban először a mult szezon nagysikerű udjónsága, az „O vagy senki.” A főszerepeket Koronkay, Vida, Fa-lussy és Várady játsszák. — Szer-dán az új írói generáció fiatal, tehetséges tagja — Villányi Andor mutatkozik be a Magyar Színházban most műsoron levő darabjával. A címe: „Királynóm meghalok érte.” Egy orosz katonaszabadió orvos aktuális drámáját hozza színpadra a szerző, nagyon hatásosan, me-legen. Hálás feladathoz jutnak Hevessy Mariska, Majthenyi és Fodor Oszkár igazgató, akinek ez lesz ezidén első új szerepe. — Pénteken a Faun reprizén hang-verseny is lesz, s azon Hermann László, a zeneiskola igazgatója is közreműködik. A címszerepet Fo-dor Oszkár színigazgató játssza.

Heti műsor:

Hétfő: Egyszer volt. (Zóna).
Kedd: O vagy senki. Operett.
Szerda: Királynóm meghalok érte. Dráma.
Csütörtök: Mágna Miska.
Péntek: Faun. Dráma.
Szombat: Derék Fridolin. Ope-rett.
Vasárnap: d. u. Bájós ismeretlen. este: Derék Fridolin.

Székesfehérvár szab. kir. város polgár-mesterétől.

13477/1916. szám.

Hatósági hirdetés.

Mint hogy ugy Székesfehérvár, valamint Fejérvármegye területén a tengeri rekvirálási eljárás befejeztetett, a tengeri szabad forgalma tekintetében Székesfehérvár város területére fennálló tilalmat visszavonom azzal a figyelmeztetéssel, hogy a szabad forgalom sem az első ízben, sem a december 20-23-ika közt megtartott második rekvirálásnál, sem a tán pótlólag lefoglalt tengerire nem vonatkozik.

Székesfehérvár, 1916 decem-ber 31.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

APROHIRDETESEK.

Egy előfélében levő tehén el-adó. Öreg utca 66. sz. a.

Keresek egy csinos és egész-séges garzoniakást, esetleg két szobával. Bővebbet a kiadóhiva-talban.

Egy vagó, c. n. eladó. Sze-chenyi utca 125. sz. alatt.

Egy kaval száma eladó. Sze-chenyi utca 123. sz. alatt.

Buda-ut 38. sz. alatt levő sa-rokhoz szabadkézből eladó. Bő-vebbet mevanólt a háztulajdonos-nál.

Székesfehérvár szab. kir. város polgár-mesterétől.

3.1917. sz.

Hatósági hirdetésny

Az egészben, vagy tulnyomó részben vörösrézből, sárgaréz-ből, vörösfémhöz vagy bronzból készített ajtóveretek, hadi célokra való igénybevetésre tárgyában ki-bocsajtott 26279. eln. 20. b. számú honvédelmi ministeri rendeleti tudomásul vétel és szoros alkalmazkodás végett azzal a figyel-metetéssel tetsem közze, hogy a rendeletben kívánt intézkedések elmulasztása vagy be nem tartása kihágásnak van minősítve s így büntető rendelkezés alá esik.

Székesfehérvár, 1917. január hó 4. én.

Dr Saára Gyula
polgármester.

M. kir. Honvédelmi minster. 26279.916. eln. 20. b. sz. — Va-lamennyi vármegye és törvényha-tósági joggal felruházott város közönségének.

A hadiszolgáltatásokról. szölv 1912. LXVIII. tc. 24. és 27 § a alapján a következőket ren-delem:

1. §.

Az alább felsorolt ajtóveretek-ről, gyárosoknál és kereskedőknél meglevő raktári készleteket, amennyiben ezen ajtóveretek egészben vagy tulnyomó részben vörösréz-ből, sárgarézből, vörösfémhöz, vagy bronzból vannak, hadi cé-lokra igénybeveteknek jelentem ki.

Ezen ajtóveretek a következők:

1. kilincsek, gombok,
2. kilincsrózsák,
3. kulcsuk paizsok és kulcsuk fedők,
4. zárpaizsok,
5. ajtófogantyú leugo és szél forgó ajtókra.

Ezeket az ajtóvereteket a gyá-rosokon és kereskedőkön kívül azoknak is be kell szolgáltatniok, akik a vereteket mások számára őrizetben tartják. Különlegesen gaz-dagon díszített ajtóvereteket nem kell beszolgáltatni.

2. §.

Az ezen rendelettel igénybevett ajtóvereteket azok birtokosa az 1617. évi január hó 20 ig a Ma-gyar szent korona országainak fémközpontja részvénytársaságnak (Budapest. IV. Városház utca 10.) vagy ezen részvénytársaság meghatalmazott bevásárlóinak sza-badkézből eladhatja.

Az igénybevett vereteket a m. kir. kereskedelemügyi minster engedélye nélkül senki más ré-szére elidegeníteni, feldolgozni vagy más módon felhasználni nem szabad.

3. §.

Az ezen rendelettel igénybevett ajtóvereteket, ha a 2. § szerint a Fémközpont részvénytársaság részére el nem idegenítettek, leg-kesőbb az 1917. évi január hó 31-ig az előbbi rendelkezések szeriint a folyó évi aprilis hó 19-éről 4611) eln 20. b. 915. száma alatt kelt rendelettemmel megala-kitolt és az idezett rendelettem szeriint illetékes átvételi bizottsá-gokhoz (Budapest, Pozsony, Zagreb) be kell szállítani.

Az elszállítandó anyagokat be-csomagolva, a feladandó cso-magók számának és súlyának a felvevo vasuti hivatal által tör-tent megállapítás után az illetékes átvételi bizottság címere lekerülkent kell feladni.

A vereteket járó tömés mer-teke kifőn fog közölneni.

A csomagolási- és szállítási költségeket a katonai igazgatás a feladónak megteremti.

4. §.

A birtokosok vagy azok, akik beküldendő készleteket más ter-szére őrizetben tartanak, az anya-gok feladásával egyidejűleg az elszállításra kerülő anyagokrói egy jegyzéket kötelesek az ille-tékes átvételi bizottságnak meg-küldeni.

A jegyzékek fel kell tüntetni a birtokos, esetleg az anyagok megőrzőjét, a közigazgatási járást és a helyet, ahol az anyagokat eddig tartották, a feladás helyét a csomagolás nemét és a cso-magokra alkalmazott jeleket, a csomagoknak a felvevo vasuti hivatal által megállapított száma-t és azok nyers súlyát, az anyagok nemét és azok tiszta súlyát. A jegyzéket a feladónak alá kell írni.

A jegyzék egy második példá-nyát közvetlenül a központi fém-rekvizíciós bizottságnak (Budapest kereskedelmiügyi minsterium ipari műszaki osztály) kell megküldeni.

Ha oly anyagokról van szó, amelyek az átvételi bizottság hely-lyén vagy annak közelében van-nak és azért vasuton nem szállit-hatók, akkor az 1917. évi január hó 31 ig mindenekelőtt a jegyzé-keket kell beküldeni.

Ez esetben a jegyzék beérkezése után az átvételi bizottság az anyagok elszállításának papját és helyét a fellel közölni tartozik.

5. §.

A jelen rendelet végrehajtásá-nak ellenőrzésére külön-ellen-őrző közegek alkalmazhatók. Ezen közegeknek hivanságára a tél az ellenőrzéshez szükséges adatokat rendelkezésre bocsájani tartozik.

6. §.

Aki az igénybevett készletet vagy annak egy részét az átvé-teli bizottsághoz be nem szállitja, a jelen rendelet ellenére el-háználja, ferdítgözza, vagy elidegeníti, vagy pedig azzal a je-len rendelet ellenére más módon rendelkezik, vagy a jelen rende-let rendelkezéseit egyébként meg-szegi, az amennyiben cselek-ménye súlyosabb büntető ren-dekkezés alá nem esik, kihágást követ el és fel könapig terjed-hető elárzással és hatszaz koro-nag terjedhető penzumütéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendori büntető bíróságnak a széke-fővárosi államrendőrségnek működése területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatasköré-be tartozik.

Horvát-Szlavonországokban e kihágás miatt az ott érvényes jogszabályok szeriint hivatott hatósá-gok jarnak el.

7. §.

Ezen rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya kiter-jed a Magyar szent korona or-szágainak egész területére.

A miniszter helyett!
Karácsony s. k.
államtitkár

Apollo - színház.

Hétfőn és kedden,
január hó 8 és 9-én:

Az itelet napja

Nagyhatású társadalmi dráma
5 felvonásban. Ezt megelőzi

IV. Károly király koronázási ünnepélye.

Előadások 6 és fél 9 óraker.
Felemelt helyárak.

Uránia mozgófényképszínház

Hétfőn, január hó 8 és 9-én: Kedden:
DISZES ÜNNEPI MŰSOR KERETBEN!

A koronázás I. része

Éz a film 2 részben lesz kibocsájtvá, kölcsöndija 1600 korona, mely összeg nagy része a rokkant katonáké.

Az Uránia hétfőtől kezdve naponta
3 előadást tart 5, 7, és 9 óraker.